Przedpłata wraz z przesyłką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo tygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Nr. 4. i 5. Poniedziałek dnia 5. lutego 1877. IV. rocznik.

Nr. 4. „Związku" skonfiskowała c. k. Prokuratorya Państwa, dla tego wydajemy go obecnie wraz z Nr. 5., opuszczając inkriminowane artykuły.

Redakcya.

Niespodzianka.

Artykuł ten, umieszczony w Numerze 4., został wzbroniony.

Reskrypt z dnia 24. Grudnia 1876. l. 17739, wystósowany przez Ministerstwo spraw wewnętrznych do c. k. Namiestnika w Galicyi, w sprawie rozszérzenia Związku stowarzyszeń na Szląsku i Bukowinie.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych bezpośrednio tutaj wniesionemu zawiadomieniu dnia 1. b. m., przez Dra Piotra Grossa ze Lwowa, jako Patrona Związku galicyjskich stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych o utworzenie Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, obejmującego Galicyą, W. ks. Krakowskie, Szląsk i Bukowinę na podstawie przedłożonych statutów, nie widziało potrzeby odmówić. O postanowieniu tém zawiadamia się Waszą Ekscellencyą przy zwrojednego egzemplarza statutu z prośbą, abyś polecił zewiadomić Dra Piotra Grossa o skutku na jego ministeryalne podanie.

Równocześnie wydajemy stósowne rozporządzenia rządom krajowym w Opawie i Czerniowcach.

Okólnik

Patronatu Związku stowarzyszeń do Towarzystw zaliczkowych.

Zbliża się pora dorocznych walnych zgromadzeń, na których Dyrekcye i Rady zawiadowcze zdają sprawę ze swych czynności, a członkowie Towarzystwa uchwalają podział zysków; ewentualnie zmieniają statuta. Z tego powodu przypominamy towarzystwom dotyczące rezolucye ogólnego zebrania delegatów Związku, odbytego w dniu 11. czerwca 1876.

Do sprawozdań odnosi się rezolucya następująca:

„Zaleca się radom zawiadowczym towarzystw zaliczkowych, aby przynajmniéj raz do roku określały maksimum udzielać się mających pożyczek. Zaleca się dyrekcyom, ażeby odnośne uchwały rąd zawiadowczych umieszczały w swych dorocznych sprawozdaniach."

W sprawie podziału zysku uchwaliło ogólne zebranie Związku:

„Walne zgromadzenie wyraża przekonanie, że dążenie do osiągnięcia zbyt wysokiéj dywidendy sprzeciwia się zasadom naszych stowarzyszeń, że opłacanie dywidendy od wkładek oszczędności jest rzeczą niewłaściwą, i że stowarzyszenia powinny zaraz w piérwszym roku administracyjnym wyznaczyć płacę dla członków Dyrekcyi."

W dyskusyi nad tym przedmiotem położono nacisk na potrzebę odpowiedniego zasilenia funduszu rezerwowego.

Co do organizacyi zarządu, któréj normy w statucie muszą być wyrażone, uchwalono:

„Walne zgromadzenie Związku wyraża przekonanie, że dyrekcye stowarzyszeń, istniejących na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873., najskuteczniéj działać mogą, jeżeli z trzech członków się składają i wszelkie statutem przekazane im czynności kolegialnie załatwiają, Zaleca się także, aby równocześnie z wyborem Dyrekcyi wybiérano oraz trzech zastępców członków Dyrekcyi."

We Lwowie, dnia 1. lutego 1877.

W zastępstwie: Dr. *Tadeusz Skałkowski.*

Formularz skryptu

dla kółek kredytowych włościańskich, utworzonych przez stanisławowski Bank zaliczkowy.

L. R. 6890. Akt notaryalny. Przedemną Ignacym Zdrassil, c. k. notaryuszem w Stanisławowie, d. 13. sierpnia, Tysiąc ośmset siedmdziesiątego szóstego roku jawili się:

Kuź Iwanyszów, Jurko Maksymów, Andryj Hnatyszyn, Stefan Babiak, Iwan Hryniów, Fedor Hryniów, Iwan Ostapów, Josyp Iwanyszyn, Semań Oleksyczyn i Semań Śliwiński, wszyscy gospodarze gruntowi w Mykietyńcach zamieszkali i zeznali następujący skrypt dłużny: — My Kuź Iwanyszyn, Jurko Maksymów, Andryj Hnatyszyn, Stefan Babiak, Iwan Hryniów, Fedor Hryniów, Iwan Ostapów, Josyp Iwanyszyn, Semań Oleksyczyn i Semań Śliwiński zeznajemy w naszym i spadkobierców naszych imieniu,*) że tytułem pożyczki sumę Siedmset piędziesiąt złr. waluty austryackiéj z Banku zaliczkowego w Stanisławowie w gotówce zaliczoną otrzymaliśmy. Obowiązujemy się niepodzielnie ręcząc wszyscy za jednego i jeden za wszystkich pożyczkę tę 750 złr. wal austr. w pięciu równych bez przerwy po sobie następujących ratach półrocznych Bankowi zaliczkowemu w Stanisławowie zwrócić, a tytułem procentu od całego kapitału za piérwsze półrocze dziesięć od sta przy podniesieniu pożyczki z góry, następnie zaś od pozostającego każdocześnie do spłaty kapitału również po dziesięć od sta, lub gdyby Bank zaliczkowy na przyszłość stobę procentową podniósł, takiż podwyższony procent, jednak nie wyższy — jak piętnaście od sta przy płaceniu każdéj raty półrocznéj również półrocznie z góry opłacać. — Obowiązujemy się niepodzielnie cały lub niespłacony jeszcze kapitał wraz z przynależytościami za poprzedniém obydwom stronom zarówno i bez podania przyczyny zarówno przysługującém sześciomiesięczném wypowiedzeniem, bez względu na umówione raty półroczne Bankowi zaliczkowemu zwrócić. — Obowiązujemy się niepodzielnie w razie niedotrzymania terminu spłaty któréjkolwiek raty półrocznéj jako prowizyą zwłoki po piętnaście od sta od niespłaconéj w terminie raty Bankowi zaliczkowemu opłacać.

Obowiązujemy się niepodzielnie wszelkie nasze mieszkalne i gospodarcze budynki w Mykietyńcach do łącznéj wysokości 750 złr. w. a. od szkód ogniowych na imię wspólne, to jest nasze i imię Banku zaliczkowego w Stanisławowie ubezpieczać — i przy płaceniu każdéj raty półrocznéj policami asekuracyjnemi się wykazywać. — Obowiązujemy się niepodzielnie koszta z pożyczką niniejszą połączone — jak stemplowe, notaryalne, egzekucyjne, kwitacyjne i wszelkie inne z własnych naszych funduszów, bez regresu do Banku zaliczkowego ponosić — tak ażeby Bank zaliczkowy z powodu pożyczki niniejszéj zgoła żadnych nie miał wydatków. — Wszyscy zesnający poddajemy się egzekucyi, aktom notaryalnym przysługującéj — i zezwalamy, ażeby niniejszy akt notaryalny co do długu naszego, w tymże przez nas uznanego, był bezwłocznie wykonalny. — W razie niedopełnienia któregokolwiek z powyższych obowiązków naszych, przysłużać będzie Bankowi zaliczkowemu prawo— cały lub niespłacony jeszcze kapitał wraz z przynależytościami — bez względu na umówione spłaty ratalne na raz zażądać i w drodze egzekucyjnéj ściągnąć. — Wszyscy zeznający, oprócz Kuzia Iwanyszyna nadajemy temuż Kuziowi Iwanyszowi moc i władzę, ażeby **) nas solidarnych dłużników, w obec Banku zaliczkowego w Stanisławowie zastępywał — a w szczególności, ażeby tę udzieloną nam pożyczkę 750 złr. w. a. w Banku zaliczkowym podniósł i z otrzymania pokwitował. W skutek tego został niniejszy akt notaryalny sporządzony, zeznającym w przytomności znanych mi osobiście w Stanisławowie zamieszkałych świadków p. Jana Laszkiewicza, właściciela domu i p. Antoniego Lubini, prywatyzującego, którzy mi zarazem tożsamość osoby zeznających poświadczyli — odczytany — przez tychże poświadczony — następnie przez zeznających i świadków w obec mnie własnoręcznie podpisany. — A gdy zeznający sami podpisać się nie umieją — tedy położyli znaki ręczne, a świadek pan Jan Laszkiewicz tychże podpisał. † Kuź Iwanyszyn, † Jurko Maksymów, † Andryj Hnatyszyn, † Stefan Babiak, † Iwan Hryniów, † Fedor Hryniów, † Iwan Ostapów, † Józef Iwanyszyn, Semań Oleksyczyn, † Semań Śliwiński, jako świadek podpisałem: Jan Laszkiewicz m. p. jako świadek Antoni Lubini m. p. — W dowód czego Akt ten zdziałałem. Ignacy Zdrassil m. p. c. k. notaryusz (L. S.)

Dodatki w myśl uchwały Wydziału Związku:

*) że zawiązaliśmy spółkę celem otrzymania kredytu w Banku zaliczkowym w Stanisławowie i postanowiliśmy jako spółka przystąpić do Banku, jako członek tego stowarzyszenia poddając się wszelkim postanowieniom statutu. — Zeznajemy dalej w imieniu naszém i naszych spadkobierców, że...... i t. d.

**) Spółkę przez nas utworzoną, w obec Banku zaliczkowego w Stanisławowie zastępował, aby w imieniu naszém deklaracyą przystąpienia naszéj spółki do Banku zaliczkowego podpisał, aby w imieniu spółki naszéj, jako jéj pełnomocnik na zgromadzeniach ogólnych Banku zaliczkowego jawił się i głosował, słowem aby we wszystkich stosunkach spółkę naszą, a względzie nas........ i t. d.

Korespondencya.

W Dąbrowéj, dnia 11. stycznia 1877.

(*A.K.*) W miesiącu wrześniu zeszłego roku przybył do bióra naszéj Dyrekcyi, nadzorca miejscowéj straży skarbowéj z żądaniem pokazania mu ksiąg rachunkowych Towarzystwa a to w celu przekonania się, czy takowe są ostemplowane. W odpowiedzi pokazałem mu ustawę z dnia 21. maja 1873 Nr. 87. Dz. ustaw państwa i odmówiłem mu pokazania ksiąg.

Na początku b. m. ponownie przybył tenże pan nadzorca z oświadczeniem, że powyższa ustawa, na któréj się opiéra Dyrekcya Towarzystwa, nie obowiązuje go „ja bowiem muszę wypełniać polecenia, otrzymane od przełożonéj władzy, to jest powiatowéj Dyrekcyi Skarbu, która w tym wypadku poleca mi nocyonowanie wszystkićh nieostemplowanych książek Towarzystwa, a gdybyś Pan nie chciał oddać mi ksiąg, mam polecenie zażądać do asystencyi żandarmów". Wobec

powyższego świadczenia wyłożyłem przed panem nadzorcą wszystkie książki Towarzystwa, który przerachowawszy kartki, wymierzywszy długość i szérokość takowych, zanocyonował następujące księgi Towarzystwa: *a*) księgę członków 1 tom, *b*) księgę udziałów 1 tom, *c*) księgę terminów 1 tom. *d*) księgę likwidacyjną 1 tom, *e*) księgę dłużników 3 tomy. Księga kasowa przypadkiem ostemplowaną była.

Przedstawiwszy wiernie powyższy fakt, upraszamy o objaśnienie nas, czy według obowiązujących nas ustaw stemplowych, obowiązani jesteśmy stemplować wyżéj wymienione księgi, w przeciwnym razie prosimy o zrobienie publicznego użytku z powyższego faktu i poinformowania nas, jak się bronić mamy przeciwko spodziéwanemu nałożeniu kar stemplowych.

(Wedle powyżéj powołanéj ustawy z dnia 21. maja 1873. należało ostemplować jedynie księgę likwidacyjną i kasową, jeżeli Towarzystwo, jak Dąbrowskie, przyjmuje wkładki także od niecłonków lub t. p., a zatém załatwia interesa i z niecłonkami. Postępowanie zaś strażnika skarbowego w Dąbrowéj było bezprawne i zdradzało brak znajomości ustaw, przeciw czemu zastrzéc się należy. *P. R.*).

Znowu w sprawie podatkowej.

Dyrekcya Towarzystwa zaliczkowego w Gorlicach otrzymała od tamtejszego starostwa następującą odezwę:

L. 6139/1169. Do Szanownéj Dyrekcyi Towarzystwa Zaliczkowego w Gorlicach. C. k. Departament rachunkowy Wys. c. k. Ministerstwa Skarbu poczynił w sprawie wymiaru podatku dochodowego dla Towarzystwa Zaliczkowego na rok 1876. następujące uwagi: *a)* że niewłaściwie strącono 3459 złr. 70 ct. procentów od pożyczek z tytułu uprawnienia do potrącenia podatku, albowiem z dochodu potrącone być mogą tylko procenta od tych pożyczek, które na własne (osobiste) weksle udzielone zostały, gdyż jeżeli pożyczki udzielane były na obce, nie przez pożyczającego wystawione (? P. R.) weksle, interes uważać należy nie w pożyczkach lecz w eskoncie weksli, którego dochód według reskryptu Wys. Ministerstwa Skarbu z dnia 28. Maja 1876 L. 22360 bezwzględnie podatkowi podlega; *b)* że urzędnicy, którzy w rozchodzie policzone płace pobiérali, w samej rzeczy tylko w stosunku służbowym Towerzystwa się znajdują, a nie są zarazem członkami, i że do rozchodu policzone renumeracye statutami lub kontraktem są zastrzeżone, gdyż w przeciwnym razie tak stałe płace, jakotéż renumeracye nie powinny być w myśl powyższego reskryptu od dochodu strącone.

Ponieważ wys. c. k. Dyrekcya Skarbu reskryptem z dnia 27. lipca 1876. L. 31376 dodatkowy wymiar podatku dochodowego na r. 1876 dla Towarzystwa Zaliczkowego w wskazanym kierunku poleciła, przeto wzywam uprzejmie Szanowną Dyrekcyą Towarzystwa zaliczkowego, aby niezwłocznie przedłożyć mi zechciała: *a*) wykaz w r. 1875. spłaconych procentów od pożyczek przez tych dłużników, którzy jako przemysłowcy lub rękodzielnicy opłacają podatek zarobkowy, i którym na własne (osobiste) nie na obce weksle udzielono pożyczki; *b*) wykaz urzędników i sług, którym w r. 1875. tytułem stałych płac i renumeracyi zaliczoną kwotę 2009 złr. 18 ct. wypłacono, wyszczególniając imię i nazwisko, godność i wypłaconą każdemu kwotę, a w uwadze nadmienić należy przy każdym urzędniku lub słudze, czy jest oraz członkiem Towarzystwa, lub téż pozostaje tylko w stosunku służbowym.

Gorlice, d. 11. października 1876. C. k. Starosta (podpisano) *Błoński.*

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . . *) A za taki uważamy tylekroć już wspomniany reskrypt z dnia 28 maja 1875. l. 22360.

Najniesłuszniéj téż ten reskrypt rozróżnia wbrew powołanemu tamże §. 23 patentu z dnia 10. października 1849 r. dochód z udzielonych pożyczek i z eskontu weksli. §. 23 dla tego uwalnia instytucye publiczne od opłaty podatku dochodowego za dochód, uzyskany przez wypożyczanie pieniędzy kupcom, przemysłowcom i rękodzielnikom, gdyż ci wkładają wypożyczony pieniądz w przedsiębiorstwo, którego zupełny dochód, bez względu czy on uzyskany jest za pomocą własnych, lub téż wypożyczonych pieniędzy jest już opodatkowany, a główną zasadą (niestety w Austryi niepraktykowaną!) podatkowości powinno być, aby wszelki dochód, zarobek itd. jeden raz tylko był opodatkowany. Różnicy zresztą pomiędzy udzielaniem pożyczki, a eskontem weksli w tym wypadku dopatrzéć się nie możemy. Jeżeli bowiem przemysłowiec pożycza na skrypt lub suchy weksel z poręką, lub bez poręki pieniądze dla swego przedsiębiorstwa, albo téż odstępuje w tym celu, aby pozyskać do obrotu kapitał potrzebny, swoją wierzytelność, t. j. żyruje na Towarzystwo weksel, czyli go eskontuje — to zachodzi tu jedynie różnica co do formy, a nie co do rzeczy. I słusznem jest, aby dochód z udzielania tych pożyczek nie ulegał osobnemu podatkowi, skoro nie jest on w ekonomiczném pojęciu nowym zarobkiem, ani dochodem, lecz jedynie umniejszeniem dochodu przemysłowca, który od dochodu swego przedsiębiorstwa wypłaconych odsetek biernych strącać nie może, lecz i owszem opłaca podatek w stosunku do kapitału obrotowego, choć on nie jest jego własnością. I zaiste ptrzeba do tego umysłu fiskalizmem wypaczonego, aby

*) Ustęp ten został wzbroniony. (P. R.).

w piérwszym wypadku t. j. przy pożyczkach na własne nazwisko zaciąganych uznać tę zasadę, a przy reskoncie weksli zaprzeczać jéj, choć nie zachodzi tu właściwie żadna różnica i jest to jedynie inna forma udzielanych pożyczek. Gdyśmy ustęp dotyczący . . . . *) regulatywu w swoim czasie czytali, nie sądziliśmy, aby on mógł się w rzeczywistości stać groźnym, a raczéj uważaliśmy to za błędne użycie wyrazów, posądzając nawet władze, że nie dość ściśle wniknęły w ducha interesu pożyczkowego i eskontowego. Podejrzenie to tém więcéj zdawało się być uprawnione, że przyzwyczailiśmy się spotykać z takim brakiem wiadomości kupieckich, a nawet buchhalterycznych u władz skarbowych, że niemal wydaćby się mogły nieprawdopodobnemi. Wiadome nam n. p. wypadki, że krajowa Dyrekcya skarbu zapytywała Towarzystwa, co to znaczy storno? albo że administracya podatków żadną miarą uznać nie chciała, że skoro zalicza do dochodu rocznego zwrot zaliczek na płace, to musi do rozchodu rocznego policzyć udzielone zaliczki na płace itd. Sądziliśmy więc, że zwrot ten fatalny w reskrypcie powstał jedynie z powodu nie dość jasnego zrozumienia interesów, przez nasze towarzystwa prowadzonych. Trudno bowiem było przypuszczać, aby rząd w troskliwości swéj o dobro towarzystw, chciał niejako odstraszyć je od niebezpieczniejszego od pożyczek notaryalnych interesu eskontowego, zwłaszcza akceptów zamiejscowych, trudnych do cenzurowania w siedzibie stowarzyszenia. I gdyby nawet tak subtelne rozróżnienie interesu pożyczkowego od eskontowego miało, już nie mówimy w obecnych ustawach, lecz jaką taką racyonalną podstawę, to mogłaby tu być jedynie mowa o owym właściwym wielko-kupieckim eskoncie, gdzie kupiec lub fabrykant przyjmując za gotówkę rimessę przyjmuje ją po kursie niższym i zarabia nie tylko na towarze lub fabrykacie, ale i na udzielonym kredycie. Instytucya zaś eskontując taką rimessę po nieco lepszym kursie, niż ją nabył kupiec lub fabrykant, pozostawia mu jeszcze oprócz zysku na towarze lub fabrykacie także zysk na „papiérze", na rimessie. Kto zaś zna nasze stosunki przemysłowe i handlowe, kto zna nasze towarzystwa, ten ani na chwilę zapewne o podobnych interesach eskontowych myśleć nie może. Większa część bowiem naszych weksli, to fabrykaty, celem uzyskania pożyczek — a nawet rzeczywiste weksle, z interesu pochodzące, to jedynie pokrycie bezprocentowego kredytu, odbiorcom użyczonego.

Ostrożni jednak wobec austryackich władz (a tu nie można za wiele być ostrożnym), staramy się, aby zawsze akceptantem był pożyczający tj. walutę biorący i jesteśmy zazwyczaj w posiadaniu własnych, czyli jak je lwowska Dyrekcya skarbu nazywa „osobistych" weksli. Nie pojmujemy téż, skąd Ministerstwo wiedeńskie tak dokładnie zna portfeil gorlickiego Towarzystwa, iż cały dochód 3459 złr. 70 ct., uważa jako pochodzący z t. z. interesu eskontowego. Wszak nasza firma (towarzystwa zaliczkowe lub pożyczkowe) już świadczy, że my bankowych interesów eskontowych nie prowadzimy, lecz udzielamy jedynie zaliczek lub pożyczek, a choćby wyjątkowo udzielono gdzie pożyczki na podstawie cudzego akceptu, lecz za żyrem pożyczającego, to uważamy weksel taki raczéj za zastaw, niż za eskont. Niepotrzebnie się więc Ministerstwo wybrało z tak wyrafinowaną przenikłością finansową — chyba, że rzeczywiście chce dokonać naszéj ruiny bez względu na to, iż ekonomiczne stosunki Austryi nie pozwalają bezkarnie szérzyć zniszczenia, — bo już nieomal, że nie otaczają nas zewsząd pustki i spustoszenie.

Jeszcze fatalniejszy jest ustęp *b)* powyżéj przytoczonéj odezwy. Nie pozwalają nam od dochodu strącać odsetek biernych — umorzenia kosztów założenia i urządzenia, podatków i różnych innych wydatków, zmniejszających nasz dochód, i opodatkowują przychód brutto — a nie dochód netto. Już to sprzeciwia się wszelkim zdrowym zasadom podatkowym, i nigdzie to w świecie, prócz w Austryi, nie jest praktykowane. Ale nawet w Austryi nikt dotąd nie zaprzeczył, że od przychodu strącać należy koszta administracyi i utrzymania, a zatém płace urzędników i sług. Tego nie zaprzecza nawet sławny regulatyw. Jedynie mniema p. Minister skarbu, że członkowie Rady Nadzorczéj powinni za darmo pracować dla Towarzystwa, bo gdyby pobiérali jakie remuneracye, tantiemy itd, to tego nie można wobec opodatkowania uważać za uzasadniony wydatek. Piękna to i bezinteresowna zasada, lecz skoro dobra wobec rady zawiadowczéj towarzystw zaliczkowych, które skromne wypłacają wynagrodzenia, to może p. Minister finansów zastósowałby tę zasadę także wobec Rady Korony, co nieco więcéj kosztuje. Jednak c. k. Departament rachunkowy c. k. Ministerstwa skarbu uczynił uwagę, że nawet urzędnicy i słudzy towarzystw zaliczkowych powinni bezpłatnie pracować, jeżeli są towarzystwa członkami, a przynajmniéj władze wydatek ten nie uważają za uzasadniony, bo go od dochodu nie każą strącać. Może doczekamy się, że członkowie będą obowiązani za darmo dostarczać towarzystwom drzewa, papiéru, książek itd., i dobre będą to czasy! Na teraz jednak regulatyw mówi wyraźnie: „Von den Einnahmen kommen die Regie-Auslagen abzuziehen, zu welchen die Besoldung und die statuten und vetragsmässig bedungenen Remunerationen der Bediensteten gehören". Nie wolno jedynie strącać „die an die Verwaltungs-organe gezahlten Remunerationen", do których zaliczamy w naszych stowarzyszeniach rady zawiadowcze. Ustęp zaś ten wcale nie da się zastósować po sług i urzędników, a nawet do członków Dyrekcyi, którzy, skoro pobiérają płace, to pobiérają je nie tytułem naczelnego kierownictwa stowarzyszeniem, jako Dyrekcya, ale tytułem spełniania czynności, do których używa się w innych instytucyach urzędników, jako to: sekretarzy, referentów, kasyerów, likwidatorów, buchhalterów i t. d. Są to zatém t. z. „Dienstleistungen", a nie „Verwaltungs-

*) „sławnego"; piérwotnie użyty przymiotnik został wzbroniony. (P. R.).

thätigkeiten". Pomijamy już, że żaden patent cesarski, ani żadna konstytucyjna ustawa takich postanowień nie wprowadza, a podobno żyjemy w państwie konstytucyjném, gdzie ministerstwo jest jedynie ustaw — wykonawcą!

Ruch stowarzyszeń.

Posiedzenie Wydziału Związku odbyła się dnia 4. b. m. Uchwały na tém zgromadzeniu powzięte, wyrażają na końcu numeru umieszczone ogłoszenia.

Kredyt stowarzyszeń w lwowskiej filii Banku Narodowego. Do końca grudnia zeszłego roku miały w lwowskiéj filii Banku Narodowego przystęp: Towarzystwo zaliczkowe lwowskie, Towarzystwo dla rolnictwa i przemysłu rolniczego we Lwowie, lwowska filia Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie i Towarzystwo przemysłowe. Z dniem 1. stycznia b. r. weszła w życie nowa zrektifikowana lista kredytowa, ułożono jeszcze dnia 5. kwietnia z r. (!). Na liście tėj nie umieszczono lwowskiéj filii Towarzystwa wzajemnego kredytu, a innym wyznaczono następujące kredyta: Towarzystwo zaliczkowe lwowskie, które dnia 30 grudnia z. r. było w obec Banku Narodowego w obligu na 53.626 złr. 53 ct. otrzymało kredyt: 20.000 złr., Towarzystwo dla rolnictwa przedtem stało na 29.000 złr., obecnie ma kredyt na 10.000 złr.; filia Towarzystwa wzajemnego kredytu przedtém 30.000 złr. obecnie: 0. W obec tego postanowienia należy czynić reremonstracye, do których i inne towarzystwa wschodniéj Galicyi przyłączyć się winny, gdyż dostawały się dotąd do Banku jedynie przez Towarzystwo zaliczkowe lwowskie.

Bank zaliczkowy w Stanisławowie. Rada zawiadowcza zwołała Ogólne Zgromadzenie członków Banku zaliczkowzgo na dzień 18. lutego 1877 r. i oznaczyła następujący porządek dzienny: 1. Przyjęcie do wiadomości zamknięcia rachunkowego za rok 1876. i udzielenia Dyrekcyi absolutoryum. 2. Przyjęcie propozycyi, ażeby z czystego zysku wynoszęcepo 7108 złr. 54 cnt. wydzielić 10% na fundusz rezerwowy, co czyni okrągło 710 złr., daléj wydzielić 13% dywidendy od udziałów wpłaconych do końca roku 1875. wynoszących 47,760 złr., co czyni 6.208 złr. 80 cnt. z pozostałéj reszty 180 złr. 74 cnt. wydzielić: dla miejskiéj szkoły muzyki 100 złr., dla ochronki chłopców 50 złr., przelać resztę do fund. rezer. 39 złr. 74 cnt. 3. Wybór 10. członuów Rady zawiadowczżj, stosownie do §. 21. statutu; 4. Wybór 5. członków Dyrekcyi, stosownie do §. 4. Statutu; 5. Wniosek względem rozdzielenia teraźniejszych czynności, działu zastawniczego na fanty, na osobny oddział zastawniczy; 6. Wniosek względem pomocy Banku zaliczkowego dla wprowadzić się mającego w życie Towarzystwa handlu skór i obuwia w Stanisławowie, i 7. Wnioski członków w sprawach specyalnych, które mogą być stawiane celem bliższego zbadania.

Lwowska spółka Towarzystwa urzędników. Dnia 24. lutego odbędzie się walne zgromadzenie tegoż Towarzystwa. Na porządku dziennym widzimy wniosek o zniżenie stopy procentowéj z 12 na 9. Wniosek ten jest zupełnie na czasie, gdyż 12% był zbyt wygórowany tak w stosunku do zamożności stowarzyszenia, jakotéż i potrzeb klientów.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych za rok 1876.

Cieszanów. Towarzystwo zaliczkowe. Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką.

A. Obrót kasy. Przychód: Udziały członków 4458·97; Wkładki na rachunek bieżący: 713·17; Pożyczki udzielane na skrypta i weksle: 2004·53; Procenta 459·88; Prowizya zwłoki: 33·71; Fundusz oazerwowy: 153·50; Koszta administracyi: 8·63; razem: 7832·39. Rozchód: Udziały członków: 15·—; Wkładki na rachunek bieżący: 669·93; Pożyczki udzielane na skrypta i weksle 6742·19; Pożyczki udzielane na zastawy: 160·—; Procenta: 27·83; Fundusz rezerwowy: —·50; Koszta administracyi: 127·32; Gotówka z d. 31. grudnia 1876: 89·62; razem: 7832·39.

Ogólny obrót kasowy: 15.664·78.

B. Rachunek strat i zysków. Straty: Procenta wypłacone: 27·83; Procenta naprzód pobrane: 93·59; Koszta administracyi: 118·69; Czysty zysk za rok 1876; 253·48; razem: 493·59. Zyski: Procenta pobrane: 459·88; Prowizya zwłoki pobrana: 33·71; razem: 493·59.

C. Bilans. Stan czynny: Pożyczki na skrypta i weksle: 4737·66; Pożyczki na zaztawy: 160·—; Gotówka z dniem 31. grudnia 1876: 89·62; razem: 4987·28. Stan bierny: Udziały członków: 4343·97; Wkładki na rachunek bieżący: 43·24; Procenta naprzód pobrane: 93·59; Fundusz rezerwowy: 153·—; Czysty zysk za r. 1876: 253·48; razem: 4987·28. Liczba członków: 184·—.

Sambor. Towarzystwo zaliczkowe i przemysłowe, spółka zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością.

I. Obrót kasowy, Przychód: Udziały: 11982·85; Wkladki: 48.022·23; Fundusz rezerwowy: 1119·86; Inni wierzyciele: 107.314·18; Pożyczki udzielone na hipoteki: 1.134·57; Pożyczki udzielone na zastawy: 62·—; Pożyczki udzielone na skrypta niehipotekowane: 10.227·01; Pożyczki udzielone na weksle: 203.138·—; Inni dłużnicy na rachunkach bieżących: 41.884·—; Rachunek nieruchomości: 463·21; Rachunek towarów: 2476·15; Rachunek druków: 7·—; Rachunek procentów pobranych i zapłaconych: 9780 28; Rachunek zleceń: 1394·38; Prowizya: 100·60; Razem: 439.106·36. Rozchód: Udziały: 400·46; Wkładki: 47.066·61: Fundusz zapomogi: 366·82; Inni wierzyciele: 108.641·56; Pożyczki udzielone na zastawy: 120·—: Pożyczki udzielone ua skrypta niehipotekowane: 11.840·—;

Pożyczki udzielone na weksle: 209.636·—; Inni dłużnicy na rachunkach bieżących: 47.012·99; Rachunek nieruchomości: 46·89; Rachunek towarów: 2090·70; Rachunek druków: 49·38; Rachunek procentów pobranych i zapłaconych: 5467·39; Rachunek procentów zaległych: 2·55; Rachunek zleceń: 1394·38; Koszta administracyi: 1307·20; Zysk z roku 1875: 2988·11; razem: 438.431·04.

Obrót roczny: 879.127·91.

II. Rachunek strat i zysków. Straty: Rachunek sprzętów: 23·32; Rachunek druków: 74·68; Rachunek procentów pobranych i zapłaconych: 5223·70; Rachunek procentów zaległych: 155·27; Koszta administracyi: 1493·80; Zysk w r. 1876: 4006·08; razem: 10.976·85. Zyski: Rachunek nieruchomości: 237·61; Rachunek towarów: 141·30; Udział w cegielni: 157.50; Rachunek procentów pobranych i zapłaconych: 9567·81; Rachunek procentów zaległych: 614·98; Prowizya: 100·60; Zysk z r. 1875: 157·05; razem: 10976·85.

III. Bilans. Stan czynny: Pożyczki udzielone na hipoteki: 3013·66; Pożyczki udzielene na zastawy: 1216·—; Pożyczki udzielone na skrypta niehipotekowane: 14.941·72; Pożyczki udzielone na weksle: 49.040·—: Inni dłużnicy na rachunkach bieżących: 26.685·32; Rachunek nieruchomości: 3282·22; Rachunek towarów: 2398·49; Udział w cegielni: 1207·50; Rachunek sprzętów: 209·88; Rachunek druków: 77·70; Rachunek procentów pobranych i zapłaconych: 417·77; Rachunek procentów zaległych: 614·98; Rachunek kasy: 2265·83; razem: 165371·07. Stan bierny: Udziały: 25.922·61; Władki: 52.364·48; Fundusz rezerwowy: 1546·—; Inni wierzyciele: 19.770·90; Rachunek procentów pobranych i zapłaconych: 642·95; Rachunek procentów zaległych: 155·79; Koszta administracyi: 962·26; Zysk w r. 1876; 4006·08; razem: 105·371.

Stanisławów. Bilans Banku zaliczkowego z końcem r. 1876.

Stan czynny: Stan kasy gotówką; 5998·09; Pożyczki wydane na weksle: 122 766·—; Pożyczki wydane na skrypta notaryalne: 94.525·60; Pożyczki wydane na zastawy: 10.278·—; Rachunki Towarzystw zarobkowych i gospodarczych: 3135·19; Rachunki Towarzystw różnych osób cto. courrente 1761·95; Wartość inwentarza biórowego: 527·79; Zaliczki na koszta prawne: 143·—; Odsetki naprzód zapłacone i zaległe: 926·93; Depozyta w papiérach wartościowych: 1800·—; Papiéry wartościowe funduszu rezerwowego w wartości nominal. 3460 złr. a według kursu 2690·97; razem: 244.653·52. Stan bierny: Udziały wpłacone 586 członków (z końcem roku 1875 było 445 członków): 75.189·05; Stan funduszu rezerwowego: 2790·97; Wkładki oszczędności i na rachunek bieżący: 140.630·48; Wierzyciele Banku zaliczkowego: 5000·—; Reeskonto wekslów: 8000·—; Procenta naprzód pobrane: 2798·64; Procenta należące od udziałów zwyż 5 zł. naraz złożonych: 690·84; Nieuiszczone koszta zarządu: 645; Depozyta w papiérach wartościowych: 1800·—; Pozostałość czystego zysku: 7108·54; razem: 244.653·52.

Ogłoszenia.

Podaję do publicznéj wiadomości, że z dniem 3. stycznia b. r. złożyłem godność Patrona Związku krajowych Towarzystw zaliczkowych, a uczyniłem to dla tego, że uznany jako organ Patronatu tygodnik *Związek* bez poprzedniego porozumienia sie ze mną w numerze 46 i 47 pod napisem „Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie“ ogłosił artykuł, który nie tylko sprzeciwia się wręcz memu przekonaniu, ale zarazem wzbudzić może niesłuszne domniemywanie, jakobym przeciw Zarządowi Towarzystwa, którego mam zaszczyt zastępywać, działał w sposób ubliżający tak mojéj, jakotéż zasłużonéj czci jego. *Piotr Gross.*

Wobec powyższego oświadczenia złożyłem Redakcyą „Związku“, jednakowoż na żądanie Wydziału prowadzić ją będę aż do przyszłego Walnego Zgromadzenia Związku, poczém Wydział w porozumieniu z nowym Patronem wybierze nowego Redaktora. *Alfred Zgórski.*

Wydział Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych na posiedzeniu dnia 4. bm. uchwalił w myśl §. 7 statutu zwołać na dzień 3. marca 1877. do Lwowa zwyczajne walne zebranie Związku.

Zawiadamiając o tém Towarzystwa, do Związku należące, donoszę, że porządek dzienny zebrania ogłoszonym będzie na 14 dni przed dniem zebrania. i upraszam stowarzyszenia, któreby w myśl §. 5. statutu zamierzały stawiać wnioski do walnego zebrania, aby nadesłały takowe najpóźniéj do dnia 15 b. m.

Z Wydziału Związku postawiono dotychczas na porządek dzienny sprawy następujace:

1. Wybór dwóch członków Wydziału i jednego zastępcy, w miejsce ustępujących przez losowanie wedle §. 15. statutu. i wybór Patrona, w skutek rezygnacyi Wgo Dra Grossa.
2. Sprawozdanie Patronatu z czynności za czas od 12. czerwca 1876 do końca lutego 1877.
3. Złożenie rachunków za tenże czas.
4. Sprawa utworzenia centralnéj instytucyi finansowéj dla towarzystw zarobkowych i gospodarczych.

We Lwowie, dnia 5. lutego 1877.

Zastępca Patrona Związku: Dr. *Tadeusz Skałkowski.*

Uchwalony dnia 4. grudnia 1876 regulamin statystyczny, a ogłoszony w „Związku“ Nr. 48. i 49. z r. 1876. wszedł w życie 1. stycznia b. r.

Upraszamy téż uprzejmie Szanowne Dyrekcye o przysołanie wykazów za styczeń i o dołączanie do bilansów wykazów rocznych, których wzory rozesłaliśmy.

We Lwowie, dnia 3. lutego 1877.

Biuro Patronatu.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Dr. Alfred Zgórski**

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.